

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛЮВАННЯ ІОТ»

Лектор курсу			Бондарчук Олександр Павлович, викладач кафедри		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Google Class	e-mail: o.bondarchuk@duikt.edu.ua; сторінка курсу в Google Class –	
Галузь знань					Рівень вищої освіти	бакалавр	
Спеціальність					Семестр		
Освітня програма					Тип дисципліни	Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	5	150	18	-	18	18	95

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	
Освітні компоненти для яких є базовою	

Мета курсу:	Вивчення студентами загальних характеристик технологічного феномена Інтернету Речей (InternetofThings, IoT), принципів дизайну систем на основі сучасних технологій IoT для автоматизації різних процесів і рутинних операцій. У число цілей освоєння дисципліни також включено формування у студентів чіткого уявлення про можливості застосування методів автоматичного сприйняття і аналізу контексту «розумних» пристроїв, колективних алгоритмів обробки даних і планування дій, отримання практичних навичок роботи з відповідними інструментальними засобами і програмами для систем типу «інтернету речей».
--------------------	---

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності.	Здатність аналізувати об'єкт проектування або функціонування та його предметну область. Здатність до проектування, розробки, налагодження та вдосконалення системного, комунікаційного та програмно-апаратного забезпечення інформаційних систем та технологій, Інтернету речей (IoT), комп'ютерно-інтегрованих систем та системної мережної структури, управління ними. Здатність проектувати, розробляти та використовувати засоби реалізації інформаційних систем, технологій та інфокомунікацій (методичні, інформаційні, алгоритмічні, технічні, програмні та інші). Здатність використовувати платформу Arduino для створення систем IoT.

Програмні результати навчання (ПР)

Аргументувати вибір програмних та технічних засобів для створення інформаційних систем та технологій на основі аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи і експлуатаційних умов; мати навички налагодження та тестування програмних і технічних засобів інформаційних систем та технологій. Обґрунтовувати вибір технічної структури та розробляти відповідне програмне забезпечення, що входить до складу інформаційних систем та технологій.

Демонструвати вміння розробляти, експлуатувати, впроваджувати ІТ системи; демонструвати знання та навички роботи з платформою Arduino; аналізувати роботу пристроїв IoT та розробляти їх; вільно орієнтуватися в сучасних інформаційних технологіях

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Пристрої і мережі в IoT			
Тема 1. Вступ до Інтернету речей Знати: визначення, історію появи та області застосування Інтернету Речей, принцип роботи і підключення модуля Bluetooth HC-06 до плати Arduino Uno Вміти: аналізувати фактори розвитку IoT, навести приклади застосування IoT, створювати та налаштовувати підключення пристроїв Інтернету речей, використовуючи середовище моделювання Cisco Packet Tracer, підключати та налагоджувати пристрої Інтернету речей використовуючи елементи набору Arduino.			
Заняття 1.1 Введення в “Інтернет Речей”	Лекція 1 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 1.2 1. Моделювання пристроїв IoT в Packet Tracer 2. Датчики та мікроконтролер РТ в Packet Tracer	Практичне заняття 1 (2 год)	2,5 балів	Виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 1.3 Плата Arduino Uno, Звуковий Buzzer-модуль, датчик вологості, підключення пристроїв на мікропроцесорі Arduino	Лабораторна робота 1(2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 2. Апаратна частина “Інтернету Речей” Знати: основні елементи Ітернету Речей, архітектуру і області їх застосування, принцип роботи і підключення модуля Bluetooth HC-06 та датчика температури та вологості до плати Arduino Uno. Вміти: класифікувати датчики контролери та актуатори, створювати та налаштовувати підключення пристроїв Інтернету речей, використовуючи середовище моделювання Cisco Packet Tracer, підключати та налагоджувати пристрої Інтернету речей використовуючи елементи набору Arduino			
Заняття 2.1 Апаратна частина “Інтернету Речей”	Лекція 2 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 2.2 1. Дослідження розумної енергосистемиміста в Packet Tracer 2. Підключення пристроїв для побудови IoT рішення в в Packet Tracer	Практичне заняття 2 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 2.3 Робота з RFID, підключення пристроїв на мікропроцесорі Arduino. Вимірювання температури та вологості і передача значень через Bluetooth	Лабораторна робота 2 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 3. Принципи підключення “Інтернету Речей” Знати: основні характеристики контролерів лінійки Arduino, різницю між мікропроцесорами та мікроконтролерами, використання Blockly для програмування пристроїв IoT в Packet Tracer, принцип роботи і підключення Ethernet шилда до плати Arduino Uno Вміти: підключати датчики та актуатори до мікроконтролера, створювати та налаштовувати підключення пристроїв Інтернету речей, використовуючи середовище моделювання Cisco Packet Tracer, підключати та налагоджувати пристрої Інтернету речей використовуючи елементи набору Arduino			
Заняття 3.1 Принципи підключення “Інтернету Речей” та підходи до захистити бездротові мережі та підключення	Лекція 3 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 3.2 1. Захист хмарних сервісів в IoT 2. Предметне дослідження - Прототип та випробування рішенняв Packet Tracer	Практичне заняття 3 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 3.3 Робота з Bluetooth, створення проєкту IOT рішення "Автоматизована система дверного замку з технологією Bluetooth (Arduino)"	Лабораторна робота 3 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 4. Мережні технології і “Інтернет Речей” Знати: види і принципи мережевих підключень в IoT, різницю протоколів IPv4 і IPv6, Технології 3G / 4G , принцип роботи і підключення Ethernet шилда до плати Arduino Uno Вміти: підключати пристрої до мережі, створювати та налаштовувати підключення пристроїв Інтернету речей, використовуючи середовище моделювання Cisco Packet Tracer, підключати та налагоджувати пристрої Інтернету речей використовуючи елементи набору Arduino.			
Заняття 4.1 Мережні технології і “Інтернет Речей	Лекція 4 (4 год)	2 бали	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 4.2 Проєкт IoT в Packet Tracer - Створення IoT проєкту в Cisco PT з технологіями ISP, Modem Client та 3G/4G Client	Практичне заняття 4 (4 год)	5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 4.3 Розробка системи безпеки розумного будинку; Модульний контроль № 1	Лабораторна робота 4 (4 год)	13,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Розділ 2 «Обробка даних в IoT»			
Тема 5. Топологія мережі “Інтернет Речей” Знати: топологію мереж і Wi-Fi основи технологій ZigBee та Bluetooth Low Energy, елементну базу IoT пристроїв і принцип роботи середовища моделювання Cisco Packet Tracer., принцип роботи і підключення Wi-Fi модуля до плати Arduino Uno. Вміти: підключати кінцеві пристрої та передавати данні в цих мережах, створювати та налаштовувати підключення пристроїв Інтернету речей, використовуючи середовище моделювання Cisco Packet Tracer, підключати та налагоджувати пристрої Інтернету речей використовуюч и елементи набору Arduino.			
Заняття 5.1 Топологія мереж і “Інтернет Речей”	Лекція 5 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 5.2 IoT в Packet Tracer 7 - реєстраційний сервер, захоплення руху, веб-камера	Практичне заняття 5 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 5.3 Робота з Wi-Fi модулем на мікропроцесорі Arduino	Лабораторна робота 5 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 6. Обробка даних в “Інтернеті Речей”.

Знати: засоби та інструменти обробки даних, характеристики Великих даних, види і принципи мережевих підключень в IoT, різницю протоколів IPv4 і IPv6, принцип роботи Веб-сервера.

Вміти: оброблювати та аналізувати данні інструментами статистичної обробки, створювати та налаштовувати підключення пристроїв Інтернету речей, використовуючи середовище моделювання Cisco Packet Tracer, використовувати бібліотеку Arduino Ethernet з для створення веб-сервера, створювати віддалений доступ до Arduino з використанням мережі комп'ютера.

Заняття 6.1 Обробка даних в “Інтернеті Речей”.	Лекція 6 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 6.2 Створення IoT проекту з OSPFv3 - DNS - Optical Fiber - 3G 4G Cell Tower - WiFi - Ethernet в операційній системі Cisco Packet Tracer.	Практичне заняття 6 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 6.3 Веб-сервер мережева програма Arduino	Лабораторна робота 6 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 7. Інструменти потокової обробки даних в “Інтернеті Речей”.

Знати: основні засоби потокової обробки та зберігання даних, засоби Семантичного Інтернету, принципи технологій 4 LTE, BLE і RFID, принцип роботи Веб-сервера.

Вміти: застосовувати засобів Семантичного Інтернету та машинного навчання для обробки даних, створювати та налаштовувати підключення пристроїв Інтернету речей, використовуючи середовище моделювання Cisco Packet Tracer, заповнювати базу даних на сервері.

Заняття 7.1 Інструменти потокової обробки даних в “Інтернеті Речей”	Лекція 7 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 7.2 Проект: IoT в Packet Tracer - 4 LTE, BLE і RFID	Практичне заняття 7 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 7.3 Заповнення бази даних на сервері за допомогою Arduino	Лабораторна робота 7 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 8. Застосування хмарних технологій в IoT

Знати: основні сервісно-орієнтовані архітектури, принципи, моделі та класифікацію хмарного обчислення, сфери застосування IoT, сфери застосування IoT, принцип роботи Веб-сервера.

Вміти: працювати з хмарним обчисленням, підбирати обладнання відповідно до сфери застосування IoT, працювати з POST і GET запитам.

.

Заняття 8.1 Застосування хмарних технологій в “Інтернеті Речей” Поняття SaaS, PaaS, IaaS в IoT; Захист хмарних платформ і сервісів для IoT; Чому хмарна безпека так важлива для IoT; Шифрування хмарної безпеки; Як розробити безпечні API та інтерфейси для доступу та обмін даними IoT;	Лекція 8 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
--	------------------	-------	--

Заняття 8.2 Порівняльний аналіз апаратних і програмних засобів в різних сферах застосування “Інтернеті Речей”	Практичне заняття 8 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 8.3 Обробка POST і GET запитів на сервері за допомогою Arduino	Лабораторна робота 8 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 9. Застосування кібербезпеки для “Інтернеті Речей” Знати: приклади хмарних платформ в IoT-системах і їх роль в обробці даних, принцип роботи і підключення модуля Bluetooth HC-06 до плати Arduino Uno Визначення великих даних (Big Data). Технології зберігання великих даних. Процес аналізу великих даних. Вміти: застосовувати хмарні платформи в IoT системах, Технічні характеристик та особливості підключення GSM модуля.			
Заняття 9.1 Поняття стандартів безпеки; Найкращі практики та стандарти безпеки IoT Принципи безпеки IoT Роль безпеки на кожному з етапів SSDLC Стандарт безпеки NIST SP 800	Лекція 9 (2 год)	1 бал	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 9.2 Технології зберігання великих даних. Процес аналізу великих даних	Практичне заняття 9 (2 год)	2,5 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Заняття 9.3 Управління Ардуіно через GSM модуль; Модульний контроль № 2	Лабораторна робота 9 (2 год)	11 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
● ПЗ Arduino IDE ● Cisco Packet Tracer ● Плати Arduino UNO ● Набір Arduino			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
1. Barrett, Steven F. Arduino microcontroller processing for everyone!. Springer Nature, 2022. 2. Ismailov, Alisher Shakirovich, and Zafar Botirovich Jo‘Rayev. "Study of arduino microcontroller board." Science and Education 3.3 (2022): 172-179. 3. Головна Smart Home: Одомашнювання Інтернет речей (англ.) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.toptal.com/designers/interactive/smart-home-domestic-internet-of-things 4. Пулеко І. В., Єфіменко А. А. Архітектура та технології Інтернету речей : навч. посіб. - Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. - 234 с. 5. Моделювання IoT-систем пристроїв на платформі одноплатного комп'ютера / Ареф'єв М. О. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – (електронне видання). 6. Internet of Things (IoT) Cisco / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.cisco.com/c/en/us/solutions/internet-of-things/overview.html 7. Petrović, Nenad, Samir Konićanin, and Suad Suljović. "ChatGPT in IoT systems: Arduino case studies." 2023 IEEE 33rd International Conference on Microelectronics (MIEL). IEEE, 2023.			
ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)			
● Курс передбачає роботу в колективі. ● Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. ● Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.			

- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти Моделювання IoT.

Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІТ. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 60 (бали *напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль*), 40 (*підсумкове оцінювання - Залік*):

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTPÓЛЬ	• Робота на заняттях, присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• Участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• Усне опитування, тестування, рішення практичних та лабораторних завдань	За відмінне виконання завдань 2,5 бала
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ	• Модульний контроль № 1 • Модульний контроль № 2	максимальна оцінка – 8,5 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Залік</i>	Метою заліку є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов’язків. Залік проходить у письмовій формі.	40 балів

Додаткова оцінка

Види навчальної роботи	Оцінювання
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:	
- Тези доповіді на фаховій конференції	3 бали
- Стаття у фаховому виданні	5 балів
- Стаття в іноземному рецензованому виданні	10 балів

Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об’єктів діяльності фахівця на основі	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні	Відмінно / Зараховано (А)

	набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (B)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
67-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. .	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-66	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу.	Низький	Незадовільно з

	Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється